

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną

Procedury realizacji projektu grantowego

Projekt "Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych"

2017-03-09

Zawartość

Definicje	3
1. Informacje o projekcie grantowym	4
2. Tematyka innowacji społecznych w projekcie - "Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych" .	5
3. Tryb aplikowania o granty	7
3.1 Informacje o konkursie	7
3.2 Procedura składania wniosków.....	7
3.3 Harmonogram konkursu.....	8
4. Kryteria wyboru grantobiorców	10
4.1 Typy grantobiorców	10
4.2 Liczba wniosków o dofinansowanie	10
4.3 Przewidywalna liczba grantobiorców objętych wsparciem	11
4.4 Wymagania formalne wobec potencjalnych grantobiorców	11
5. Zasady oceny pomysłów na innowacje społeczne	12
5.1 Komisja oceny	12
5.2 Etapy oceny	12
5.3 Przygotowanie innowacji społecznych do testowania.....	18
5.4 Specyfikacja innowacji społecznej.....	20
6. Informacja o przeznaczeniu grantów.....	21
7. Testowanie innowacji społecznej	22
7.1 Zawarcie umów grantowych	22
7.2 Wymogi w zakresie zabezpieczenia grantów.....	23
7.3 Zasady dotyczące odzyskiwania grantów oraz rozwiązanie umowy grantowej	23
7.4 Tryb wypłacania grantów	24
7.5 Zmiany w przeznaczeniu grantów oraz zmiany w umowie o powierzenie grantów	25
7.6 Zasady rozliczenia grantów	26
7.6.1 Zwrot niewykorzystanej części grantu	27
7.7 Wsparcie udzielane grantobiorcom	28
7.8 Monitoring i kontrola grantów	28
7.9 Ewaluacja innowacji społecznych.....	29
8. Upowszechnienie wybranych innowacji społecznych	30

Definicje

Grantobiorca - osoba prawna lub fizyczna zamieszkała albo posiadająca siedzibę na terenie Polski, która podpisze umowę i otrzyma środki finansowe na testowanie innowacji społecznych. W projekcie grantowym przewiduje się wybór minimum 30 podmiotów prywatnych i 5 publicznych, którym zostaną przyznane środki finansowe w kwocie do 60 000 złotych na testowanie innowacji społecznych.

Innowacja społeczna - rozwiązanie efektywne, nowatorskie, odpowiadające na rzeczywiste potrzeby społeczne, zwiększające społeczny potencjał do działania i prowadzące od pomysłu do jego wdrożenia.

Projekt grantowy - oznacza to projekt, o którym mowa w art. 35 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146, z późn. zm.), pt. Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych - umowa o dofinansowanie projektu nr POWR.04.01.00-00-I053/15.

Potencjalny grantobiorca / innowator społeczny - osoba prawna lub fizyczna ubiegająca się o wsparcie finansowe na testowanie innowacji społecznej w projekcie grantowym.

PO WER - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.

Operator - Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną.

Ustawa - ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020.

Wytyczne - Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

1. Informacje o projekcie grantowym

Projekt "Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych" numer POWR.04.01.00-00-I053/15 realizowany jest przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (dalej: Operator) w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Głównym celem projektu jest wykorzystanie 7 innowacyjnych pomysłów na rzecz poprawy skuteczności usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych w okresie od 01.09.2016r. do 31.05.2018 roku. Projekt realizowany jest na terenie całej Polski.

W trakcie realizacji projektu operator prowadzić będzie następujące działania:

- nabór potencjalnych grantobiorców poprzez otwarty konkurs,
- udzielenie wsparcia merytorycznego w przygotowaniu innowacji społecznych do testowania,
- udzielenie grantów w wysokości do 60 000 złotych 35 grantobiorcom, na pokrycie kosztów testowania innowacji społecznych,
- wsparcie grantobiorców w testowaniu innowacji społecznych,
- upowszechnienie siedmiu wybranych innowacji społecznych oraz włączenie tych innowacji społecznych do polityki i szerokiej praktyki.

2. Tematyka innowacji społecznych w projekcie - "Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych"

Kluczowym elementem projektu jest nabór innowatorów społecznych poprzez otwarty konkurs. W ramach otwartego konkursu zgłaszane mogą być **wnioski o finansowanie testowania innowacji społecznych** dotyczące tematu **"usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych"**.

Co to jest innowacja społeczna ?

Innowacja to tworzenie i testowanie nowych rozwiązań lub usprawnianie już istniejących, przy jednoczesnej dbałości o ich optymalizację, zgodnie z myślą „więcej za mniej”. Innowacyjność może dotyczyć zarówno wytwarzanych produktów, sposobu pracy, jak i kreowania nowych zjawisk oraz społecznej wartości dodanej.

Kluczowym elementem innowacji społecznej jest jej nowatorstwo. Nie może ona powielać standardowych form wsparcia a także kopiować dotychczas realizowanych działań w ramach innych projektów.

Operator w toku oceny merytorycznej wniosków będzie weryfikować innowacyjność pomysłów w odniesieniu do:

- 1. Rezultatów projektów innowacyjnych PO Kapitał Ludzki** (link do bazy http://www.kiw-pokl.org.pl/images/Projekty%20i%20produkty/rekomendacje_na_2014-2020_Zatrudnienie_POWER_1.xls).
- 2. Rezultatów projektów IW Equal.**
- 3. Standardowych form wsparcia w ramach realizowanych w ramach priorytetu inwestycyjnego 9iv EFS "Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczących w interesie ogólnym".**
- 4. Znanych Operatorowi, standardowych rozwiązań w zakresie usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych stosowanych w Polsce.**

Tematyka innowacji społecznych w konkursie

Innowacje społeczne powinny wspierać usługi świadczone w lokalnym środowisku z użyciem nowatorskich metod lub form pomocy. Innowacje powinny pomagać osobom zależnym lub

ich opiekunom, przełamywać trudności w wejściu na rynek pracy i utrzymaniu się na nim oraz w funkcjonowaniu w życiu codziennym.

W ramach otwartego konkursu szczególnie istotne będą rozwiązania, które odpowiadają między innymi na poniższe wyzwania:

- **potrzeba wsparcia rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych intelektualnie, zwłaszcza po zakończeniu udziału tych ostatnich w systemie edukacji.** Poza systemem kształcenia formalnego brakuje miejsc opieki instytucjonalnej nad takimi osobami. Prowadzi to do sytuacji, w której opiekunowie osób niepełnosprawnych rezygnują z pracy zawodowej i życia osobistego na rzecz opieki nad nimi.

- **usługi opiekuńczo — asystenckie w miejscu zamieszkania dla niepełnosprawnych osób dorosłych, pozbawionych możliwości wsparcia ze strony rodziny** (aby uniknąć umieszczania w instytucjonalnych formach opieki np. DPS). W szczególności występuje potrzeba organizacji zabezpieczenia prawno-organizacyjnego dla osób zależnych na wypadek zniedołężnienia lub śmierci ich rodziców albo opiekunów, a także wprowadzania rozwiązań środowiskowych w tym zakresie.

- **usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnością w zakresie wybranych czynności z życia społecznego i obywatelskiego**, np. dla osób niepełnosprawnych ruchowo, wzrokowo czy umysłowo, które są samodzielne w codziennych czynnościach samoobsługowych, ale z uwagi na swoje ograniczenia muszą szukać pomocy np. przy zapoznawaniu się z niektórymi dokumentami, ich redagowaniu, wypełnianiu formularzy urzędowych i innych czynnościach biurowych.

Potencjalni grantobiorcy mogą pogłębić swoją wiedzę na temat aktualnych problemów w obszarze "usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych" poprzez zapoznanie się z materiałami dostępnymi na stronie projektu www.innowacje.psoni.org.pl.

3. Tryb aplikowania o granty

3.1 Informacje o konkursie

W dniu 19 września 2016 roku ogłoszony zostanie otwarty, ogólnopolski otwarty konkurs. Wnioski o finansowanie testowania innowacji społecznych dotyczących tematu "usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych" będą mogły składać osoby fizyczne oraz prawne zainteresowane testowaniem i wdrażaniem innowacji społecznych (dalej: potencjalni grantobiorcy/innovatorzy społeczni). Potencjalni grantobiorcy mogą składać wnioski do **30 listopada 2016 roku do godziny 12:00** poprzez generator na stronie **www.innowacje.psoni.org.pl**. Operator zastrzega możliwość przedłużenia terminu naboru wniosków.

Nabór prowadzony będzie z zachowaniem zasad bezstronności oraz przejrzystości.

Pełna informacja o konkursie, generator wniosków oraz formularze wniosków dostępne są na stronie **www.innowacje.psoni.org.pl**. Dodatkowe informacje na temat konkursu można uzyskać poprzez:

- spotkania informacyjne - po 1 spotkaniu w każdym województwie,
- konsultacje indywidualne oraz konsultacje online - adres e-mail: **innowacje@psoni.org.pl**,
- infolinię telefoniczną - **22 848 03 44**.

Szczegółowe informacje na temat terminów spotkań, zasad udzielania konsultacji oraz godzin działania infolinii, są dostępne na stronie internetowej projektu **www.innowacje.psoni.org.pl**.

W trakcie trwania naboru wniosków Operator będzie aktywnie poszukiwał osób i podmiotów chcących uzyskać finansowanie.

3.2 Procedura składania wniosków

Wnioski o pokrycie kosztów testowania innowacji społecznych w wysokości do 60 000 złotych składa się poprzez generator elektroniczny dostępny na stronie **www.innowacje.psoni.org.pl** w okresie od 19 września 2016 do 30 listopada 2016 do godziny 12:00.

Procedura składania wniosków

1. Wybór właściwego formularza wniosku. W konkursie przewidziano osobny formularz wniosku dla osób fizycznych i grup nieformalnych oraz osobny formularz dla osób prawnych.
2. Pobranie i wypełnienie wniosku o finansowanie testowania innowacji społecznej.
3. Wprowadzenie danych do generatora wniosków.
4. Wgranie do generatora wypełnionego wniosku.
5. Złożenie wniosku poprzez kliknięcie przycisku "złóż wniosek".

Do składanych wniosków potencjalni grantobiorcy nie załączają dodatkowych dokumentów.

Każdy złożony w generatorze **www.innowacje.psoni.org.pl** wniosek otrzymuje numer identyfikacyjny, a potencjalny grantobiorca otrzymuje potwierdzenie złożenia wniosku na swój adres e-mail.

Uwaga: nie ma potrzeby przysyłania wniosku drogą pocztową do Operatora. Do wniosku nie należy załączać załączników.

Instrukcję obsługi generatora dostępna jest na stronie **www.innowacje.psoni.org.pl**

3.3 Harmonogram konkursu

Etap	Termin
Ogłoszenie konkursu na innowacje społeczne - składanie wniosków o finansowanie	wrzesień – listopad 2016
Ocena formalna i merytoryczna złożonych wniosków. Wybór 44 innowacji.	grudzień 2016 - luty 2017
Opracowanie i rozwinięcie pomysłu innowacyjnego- 44 innowacje.	luty - kwiecień 2017
Zawarcie umów z grantobiorcami - minimum 35 grantobiorców otrzymuje środki na testowanie innowacji społecznych.	kwiecień 2017
Testowanie innowacji społecznych przez minimum 35 grantobiorców	od maja do października 2017

Ewaluacja i ocena innowacji społecznych	do listopada 2017
Opracowanie ostatecznej wersji przetestowanych 7 innowacji społecznych gotowych do upowszechnienia na szeroką skalę wraz z instrukcją wdrożeniową	do stycznia 2018
Upowszechnienie siedmiu wybranych innowacji społecznych oraz włączenie tych innowacji społecznych do polityki i szerokiej praktyki.	luty-maj 2018

4. Kryteria wyboru grantobiorców

4.1 Typy grantobiorców

Wnioski o finansowanie testowania innowacji społecznych mogą składać osoby lub podmioty mające pomysł na innowację społeczną dotyczącą usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych, w tym:

- osoby fizyczne powyżej 18 roku życia,
- grupy nieformalne osób fizycznych - maksymalnie 4 osoby powyżej 18 roku życia, w tym lider grupy,
- wszystkie formy prawne zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.),
- partnerstwa osób prawnych (maksymalnie 1 partner).

Na etapie składania wniosku o dofinansowanie nie jest wymagane przedkładanie umowy partnerskiej między liderem a partnerem (porozumienia pomiędzy osobami fizycznymi tworzącymi grupę nieformalną). Umowa/porozumienie musi być jednak zawarte przed złożeniem wniosku. Przedstawienie umowy partnerskiej **nie będzie wymagane** na etapie podpisywania umowy grantowej. Operator przed podpisaniem umowy wymagać będzie złożenia oświadczenia, że umowa partnerska/porozumienie grupy nieformalnej zostało zawarte przed złożeniem wniosku.

4.2 Liczba wniosków o dofinansowanie

Każdy potencjalny grantobiorca może złożyć więcej niż jeden wniosek w odpowiedzi na konkurs, natomiast każdy grantobiorca może otrzymać maksymalnie 1 grant. Oznacza to, że

w wypadku pozytywnej oceny innowacji we wszystkich etapach do dofinansowania będzie kwalifikowana innowacja, która otrzymała więcej punktów w toku oceny merytorycznej.

Potencjalni grantobiorcy nie mogą ubiegać się o finansowanie testowania tej samej innowacji społecznej u innych operatorów działania 4.1 PO WER.

4.3 Przewidywalna liczba grantobiorców objętych wsparciem

W wyniku otwartego konkursu zostanie wybranych 44 potencjalnych grantobiorców, którym zostanie udzielone wsparcie merytoryczne w przygotowaniu testowania innowacji. Ostatecznie umowy zostaną zawarte z minimum 35 z nich - będzie to minimum 30 podmiotów prywatnych (w tym min. 2 osoby fizyczne i grupy nieformalne) i minimum 5 publicznych z całej Polski¹. W przypadku powstania oszczędności w projekcie grantowym Operator może podjąć decyzję o zwiększeniu liczby grantobiorców objętych wsparciem.

4.4 Wymagania formalne wobec potencjalnych grantobiorców

Potencjalni grantobiorcy ubiegający się o wsparcie muszą spełnić poniższe kryteria formalne:

1. Potencjalny grantobiorca lub partner **nie podlega** wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania w tym wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
2. Potencjalny grantobiorca nie jest podmiotem powiązanym z Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną².
3. Siedziba potencjalnego grantobiorcy mieści się na terenie Rzeczypospolitej Polski (osoba prawna). Miejsce zamieszkania osoby fizycznej lub lidera grupy nieformalnej mieści się na terenie Rzeczypospolitej Polski (osoba fizyczna).

Wymagania formalne będą weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie.

¹ Zgodnie z art. 2 ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym.

² Nie ma między operatorem a potencjalnym grantobiorcą powiązań określonych w art. 3 ust. 3 załącznika I do rozporządzenia KE nr 651/2014.

5. Zasady oceny pomysłów na innowacje społeczne

Operator podda ocenie kompletne wnioski o dofinansowanie złożone przez generator.

5.1 Komisja oceny

Za ocenę projektów odpowiada bezstronna komisja składająca się z personelu operatora oraz ekspertów organizacji współpracujących. Komisja działa na podstawie zapisów regulaminu. Członkowie komisji składają oświadczenia dotyczące poufności, bezstronności i braku powiązań z potencjalnymi grantobiorcami. W przypadku wątpliwości dotyczących bezstronności lub braku powiązań z potencjalnymi grantobiorcami, których wniosek podlega ocenie, członkowie komisji informują koordynatora projektu o zaistniałej sytuacji i wyłączają się z oceny danego wniosku.

5.2 Etapy oceny

Wybór wniosków o dofinansowanie będzie przebiegał w oparciu o następujące kryteria:

- kryteria formalne,
- kryteria merytoryczne weryfikowane w I etapie oceny,
- kryteria merytoryczne weryfikowane w II etapie oceny.

Wybranych na podstawie kryteriów potencjalnym grantobiorcom zostanie udzielone wsparcie w celu opracowania i rozwinięcia pomysłu innowacyjnego. Ostatecznie umowy zostaną zawarte z minimum 35 grantobiorcami, zgodnie z zapisami punktu 5.3 "Procedur".

Kryteria formalne

Każdy wniosek złożony w odpowiedzi na konkurs musi spełnić kryteria formalne, które zostały wymienione w poniższej tabeli. Istotą kryteriów formalnych jest wstępne sprawdzenie poprawności innowacji społecznej oraz weryfikacja potencjalnych grantobiorców.

Tabela. Kryteria formalne oraz sposób ich weryfikacji

Kryteria formalne	Sposób weryfikacji
W odniesieniu do potencjalnych grantobiorców	
Czy wnioskodawca złożył wymagane oświadczenia we wniosku o finansowanie testowania innowacji społecznej?	Oświadczenie we wniosku
Siedziba potencjalnego grantobiorcy mieści się na	Zapisy we wniosku w punkcie "1. Informacje o

terenie Rzeczypospolitej Polski (osoba prawna). Miejsce zamieszkania osoby fizycznej lub lidera grupy nieformalnej mieści się na terenie Rzeczypospolitej Polski (osoba fizyczna).	wnioskodawcy"
W odniesieniu do innowacji społecznej	
Innowacja społeczna dotyczy tematu "usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych".	Zapisy we wniosku punkt 2 "Informacja o innowacji społecznej".
Zaproponowany etap testowania innowacji społecznej trwa maksymalnie 6 miesięcy. Testowanie odbywa się na terenie Polski.	Zapisy we wniosku punkt 2 "Informacja o innowacji społecznej".
Koszt testowania innowacji społecznej nie przekracza kwoty 60 000 złotych.	Zapisy we wniosku punkt 2 "Informacja o innowacji społecznej".
Innowacja jest możliwa do wdrożenia w obecnym stanie prawnym.	Oświadczenie we wniosku.
Innowacja społeczna nie powiela: 1) Rezultatów projektów innowacyjnych PO Kapitał Ludzki, 2) Rezultatów projektów IW Equal, 3) Standardowych form wsparcia w ramach PO WER oraz RPO 2014-2020.	Oświadczenie we wniosku.

Każdy wniosek jest oceniany niezależnie formalnie przez dwóch członków komisji. Niespełnienie któregokolwiek z kryteriów formalnych skutkuje wezwaniem (e-mail) do uzupełnienia braków formalnych w ciągu trzech dni roboczych. W przypadku braku uzupełnień wniosek jest odrzucany i nie podlega ocenie merytorycznej. Wnioski ocenione pozytywnie pod kątem formalnym decyzją komisji kierowane będą do oceny merytorycznej.

Zakończenie oceny formalnej dokumentowane jest protokołem zatwierdzanym przez członków komisji, w tym kierownika projektu. Protokół udostępniany jest na stronie **www.innowacje.psoni.org.pl** wraz z listami wniosków ocenionych formalnie pozytywnie oraz formalnie negatywnie.

Ocena merytoryczna - I etap

Każdy wniosek w tym etapie oceniony będzie niezależnie przez dwóch członków komisji zgodnie z kryteriami w poniższej tabeli.

Tabela. Kryteria oceny merytorycznej w pierwszym etapie oceny

Kryteria	Opis kryterium	Główne elementy wniosku na podstawie których będzie prowadzona ocena kryteriów
Kryterium rzeczywistych potrzeb	Ocena stopnia, w jakim innowacja społeczna ma szansę zaspokoić potrzeby grup odbiorców oraz użytkowników.	2.2 - Opis potrzeb, na jakie odpowiada innowacja społeczna. 2.3 - Opis grup, do których skierowana jest innowacja społeczna. 2.6 - Efekty testowania innowacji.
Kryterium relacji pomysł-możliwość wdrożenia	Ocena realności wstępnego planu testowania innowacji społecznej, w tym warunków prawno-organizacyjnych.	2.5 Plan testowania innowacji. 2.6 Efekty testowania innowacji. 2.7 Ryzyko w procesie testowania. 2.8 Potencjał do testowania innowacji.
Kryterium efektywności wykorzystania zasobów	Ocena adekwatności i efektywności kosztów związanych z testowaniem innowacji społecznej.	2.5 Plan testowania innowacji. 2.6 Efekty testowania innowacji. 2.9 Budżet.
Kryterium potencjału do działania	Wstępna ocena potencjału osoby fizycznej/podmiotu prawnego do wdrożenia innowacji społecznej w danym środowisku grupy odbiorców i użytkowników.	2.7 Ryzyko w procesie testowania. 2.8 Potencjał do testowania innowacji.
Kryterium nowatorstwa	Ocena stopnia innowacyjności pod kątem problemu, metod pracy i grupy docelowej, w stosunku do standardowych rozwiązań funkcjonujących na terenie kraju.	2.2 - Opis potrzeb na jakie odpowiada innowacja społeczna. 2.3 - Opis grup do których skierowana jest innowacja społeczna. 2.4 - Charakterystyka innowacji społecznej. Różnice pomiędzy innowacją społeczną a obecnie stosowanymi rozwiązaniami.

Każde kryterium oceny będzie punktowane w skali od 0 do 10, nie będą w toku oceny przyznawane punkty częściowe. Przyznając punkty członkowie komisji kierować się będą wytycznymi wskazanymi w tabeli poniżej.

Tabela. Opis punktacji merytorycznej

Liczba przyznanych punktów w danym kryterium	Opis punktacji
9-10	Wniosek zawiera informacje pozwalające na pozytywną weryfikację kryterium, nie występują braki lub niejasności w opisie. Wnioskodawca zawarł odpowiedzi na pytania pomocnicze, a udzielone odpowiedzi można uznać są kompleksowe. Informacje zawarte we wniosku są wiarygodne i nie budzą wątpliwości.
7-8	Wniosek zawiera informacje pozwalające na pozytywną weryfikację kryterium, występują jedynie niewielkie niejasności lub braki w zawartych informacjach. Wnioskodawca zawarł odpowiedzi na pytania pomocnicze, a udzielone odpowiedzi zawierają istotne informacje. Informacje zawarte we wniosku można uznać za wiarygodne.
4 - 6	Wniosek zawiera zawierają pewne informacje pozwalające na pozytywną weryfikację kryterium, ale występują istotne niejasności lub braki w zawartych informacjach. Wnioskodawca zawarł odpowiedzi na większość pytań pomocniczych, a udzielone odpowiedzi można uznać za wystarczające. Informacje zawarte we wniosku można uznać zasadniczo za wiarygodne.
0 - 3	Wniosek nie zawiera informacji pozwalających na pozytywną weryfikację kryteriów lub większość zawartych informacji jest oceniana jako niewiarygodne albo nieprawidłowa. Wniosek nie zawiera odpowiedzi na większość pytań pomocniczych.

W toku oceny merytorycznej każdy projekt od każdego z dwóch oceniających może otrzymać maksymalnie po 50 punktów (łącznie 100 punktów od dwóch oceniających). W przypadku istotnych rozbieżności w ocenie pomiędzy ekspertami - powyżej 25 punktów, eksperci wykonujący ocenę zobowiązani są do uzgodnienia stanowiska i wykonania łącznej skonsolidowanej oceny.

Pierwszy etap oceny merytorycznej dokumentowany jest protokołem zatwierdzanym przez komisję. Protokół udostępniany jest na stronie www.innowacje.psoni.org.pl. Innowacje, które otrzymają łącznie minimum **75 punktów** (suma punktów od obu oceniających) kierowane są do drugiego etapu oceny merytorycznej.

Procedura odwołań

Każdy z potencjalnych grantobiorców może zwrócić się o udostępnienie karty oceny swojego wniosku. Operator udostępnia karty w wersji elektronicznej. Wnioskodawcy od oceny

przysługuje odwołanie w ciągu 7 roboczych dni od udostępnienia protokołu na stronie www.innowacje.psoni.org.pl.

Podstawą do wniesienia odwołania jest pojawienie się **nowych okoliczności**, które mogły mieć istotny wpływ na charakter oceny, a które nie były znane Operatorowi w momencie jej dokonania. Odwołanie składane są poprzez stronę www.innowacje.psoni.org.pl w formie pisemnej.

Operator w ciągu 7 dni rozpatruje odwołanie. W przypadku uwzględnienia odwołania wykonywana jest ponowna ocena merytoryczna wniosku w zakresie w którym ujawniono **nowe okoliczności**. W przypadku nie uwzględnienia odwołania potencjalny grantobiorca otrzymuje informacje o przyczynach nie uwzględnienia odwołania.

Ocena merytoryczna - II etap

Ocena w II etapie będzie przeprowadzona w toku bezpośrednich spotkań potencjalnych grantobiorców z członkami komisji oceniającej. Innowatorzy będą mogli przedstawić, krótkie 15 minutowe **prezentacje** swoich pomysłów na innowacje społeczne oraz prezentacje swoich organizacji i dotychczasowych działań. Prezentacje powinny być przedstawiane przez:

- osoby wskazane jako wnioskodawcę (w przypadku osób fizycznych),
- członków grupy nieformalnej (w przypadku grup nieformalnych),
- personel wnioskodawcy i partnera (jeżeli dotyczy), który będzie odpowiedzialny za testowanie innowacji (w przypadku osób prawnych).

Operator wyznaczy terminy spotkań komisji oceniającej, terminy i miejsca posiedzeń komisji zostaną ogłoszone z wyprzedzeniem na stronie www.innowacje.psoni.org.pl.

Potencjalni grantobiorcy będą mieli możliwość wyboru spotkania, na którym będą mogli przedstawić prezentację swojego pomysłu. Każdy potencjalny grantobiorca może przedstawić prezentację tylko jeden raz. Nie stawienie się potencjalnego grantobiorcy na spotkanie, na które dokonał on zapisu oznacza dyskwalifikację oferty i przyznanie 0 punktów w drugim etapie oceny, chyba, że brak możliwości udziału w spotkaniu wynikał z przyczyn obiektywnych.

Formularz zapisu na spotkania komisji oceniającej będzie udostępniony na stronie www.innowacje.psoni.org.pl.

Formuła spotkań

Potencjalni grantobiorcy będą mogli przedstawić, krótkie - maksymalnie 15 minutowe prezentacje dotyczące:

- pomysłu na innowację społeczną,
- sposobu testowania tej innowacji oraz angażowania środowiska lokalnego w to testowanie,
- spodziewanych efektów testowania innowacji,
- możliwości upowszechniania innowacji społecznej,
- swoich organizacji lub swoich dotychczasowych działań.

Po prezentacji odbędzie się runda pytań i odpowiedzi skupiających się wokół elementów innowacji społecznych takich jak: międzysektorowość, prosumpcja³ i koprodukcja⁴, oddolność czy też tworzenie nowych relacji.

W wyniku przedstawionej prezentacji oraz rundy pytań i odpowiedzi każda z innowacji społecznych zostanie oceniona w trzech kryteriach przedstawionych w tabeli poniżej.

Tabela. Kryteria oceny prezentacji

Kryterium	Opis kryterium	Liczba punktów do otrzymania
KRYTERIUM POTENCJAŁU DO DZIAŁANIA	pogłębiona ocena potencjału merytorycznego i organizacyjnego zespołu lub osób fizycznych chcących wdrożyć innowację społeczną.	0 – 10
KRYTERIUM POTENCJAŁU DO WŁĄCZENIA	ocena potencjału innowacji społecznej do włączenia użytkowników i grup odbiorców (empowerment)	0 -10
KRYTERIUM POTENCJAŁU DO UPOWSZECHNIENIA	Ocena potencjalnych szans innowacji społecznej na szerokie upowszechnienie	0 -10

Drugi etap oceny merytorycznej dokumentowany jest protokołem zatwierdzanym przez komisję. Protokół udostępniany jest na stronie **inkubacje.psoni.org.pl**. W wyniku oceny

³ podmioty korzystające z innowacji społecznej są jednocześnie jej współtwórcami,

⁴ włączanie różnych podmiotów w tworzenie innowacji społecznej, wspólne opracowywanie rozwiązań.

merytorycznej w drugim etapie wybrane zostaną 44 innowacje społeczne z najwyższą uzyskaną punktacją w drugim etapie oceny.

W przypadku, gdy wybrany potencjalny grantobiorca zrezygnuje z uczestnictwa w projekcie, do udziału kierowana jest innowacja znajdująca się kolejnym miejscem na liście rankingowej (dotyczy to wniosków, które uzyskały minimum 21 punktów w II etapie oceny merytorycznej).

W przypadku, gdy kilka podmiotów otrzymało identyczną punktację w II etapie oceny merytorycznej do kolejnego etapu kierowany jest potencjalny grantobiorca, który łącznie uzyskał najwięcej punktów w kryterium nowatorstwa w I etapie oceny merytorycznej oraz w kryterium potencjału do upowszechniania w II etapie oceny merytorycznej.

Wnioski, które w II etapie oceny merytorycznej uzyskały mniej niż 21 punktów nie mogą zostać skierowane do kolejnego etapu projektu.

Wybrani potencjalni grantobiorcy zostaną poproszeni o podpisanie deklaracji udziału w projekcie grantowym. Na tej podstawie świadczone będzie im wsparcie merytoryczne w toku przygotowania innowacji społecznych do testowania.

5.3 Przygotowanie innowacji społecznych do testowania

Wybranych 44 potencjalnym grantobiorcom zostanie udzielone wsparcie doradcze i eksperckie. Wsparcie to ma charakter obligatoryjny, ma ono na celu:

- przygotowanie pomysłów na innowacje społeczne do wdrażania,
- określenie wskaźników testowania innowacji i ich mierników, na podstawie których będzie dokonywane rozliczenie grantów,
- weryfikację racjonalności i efektywności kosztów przedstawianych pomysłów

Operator ma prawo nie przystąpić do podpisania umowy z potencjalnym grantobiorcą, który nie weźmie udziału w udzielanym przez Operatora wsparciu.

Tabela. Formy wsparcia udzielane przez Operatora na etapie przygotowania innowacji społecznych

Forma wsparcia	Opis
Wstępna ewaluacja grup odbiorców oraz użytkowników innowacji społecznej	Celem będzie pozyskanie dodatkowych danych na temat potrzeb grup odbiorców i użytkowników każdej z innowacji społecznych. Badanie ewaluacyjne prowadzone będzie z wykorzystaniem metod jakościowych (badanie fokusowe) dla każdego środowiska testowego innowacji społecznej. Pozyskane dane z ewaluacji wstępnej zostaną wykorzystane w toku: - przygotowania planu empowermentu, - określania obszarów, których powinny dotyczyć wskaźniki stosowania innowacji społecznej (element "Specyfikacji innowacji społecznej"). - opracowania analizy ryzyka procesu testowania.
Wsparcie doradcze dla potencjalnych grantobiorców niezbędne do rozwinięcia innowacji społecznej	1. Jednodniowe seminaria wdrożeniowe dla innowatorów społecznych. 2. Konsultacje eksperckie potencjalnych grantobiorców (7 godzin na innowację społeczną) będą służyć określaniu (bądź doprecyzowaniu): • aspektów prawnych, • aspektów finansowych (zwłaszcza rozliczenie ryczałtowe) • elementów i wskaźników innowacji społecznej (wykorzystania danych uzyskanych w etapie 1) • kwestii organizacyjnych związane z innowacją społeczną • Na tym etapie zostanie opracowana analiza ryzyka w procesie testowania (wykorzystania danych uzyskanych w etapie 1) dla poszczególnych innowacji. 3. Coaching - zindywidualizowane wsparcie i inspiracja innowatorów w prowadzeniu i rozwijaniu działań innowacyjnych, prowadzone przez doświadczonego coacha.
Wsparcie w przygotowaniu testowania innowacji społecznej do testowania	Wsparcie doradcze (3 godziny na innowację społeczną) ukierunkowane na: • zapoznanie innowatorów z ideą empowermentu grup odbiorców oraz użytkowników • przygotowanie planu włączenia grup odbiorców oraz użytkowników w proces testowania innowacji (plan empowermentu).
Opracowanie specyfikacji innowacji społecznej i podpisanie umów grantowych	Na bazie udzielonego wsparcia we współpracy pomiędzy operatorem a grantobiorcą zostanie opracowana "Specyfikacja innowacji społecznej", która określi m.in. proces testowania innowacji społecznej oraz spodziewane efekty testowania, na bazie których nastąpi rozliczenia grantu. Specyfikacja innowacji społecznej będzie stanowiła załącznik do umowy grantowej.

5.4 Specyfikacja innowacji społecznej

W wyniku udzielonego wsparcia doradczego i eksperckiego zostanie opracowana "specyfikacja innowacji społecznej". Specyfikacja innowacji społecznej jest kluczowym dokumentem opisującym:

- opis koncepcji innowacji społecznej,
- proces testowania innowacji społecznej - przebieg zaplanowanych działań oraz czas ich wykonania (maksymalnie 6 miesięcy),
- koszty testowania innowacji społecznej (maksymalnie 60 000 złotych),
- wskaźniki, na bazie których następowało będzie rozliczenie innowacji społecznej,
- zaangażowanie interesariuszy i środowiska lokalnego w testowanie innowacji społecznej (empowerment),
- analizę ryzyka procesu testowania,
- zasoby grantobiorcy, które zostaną zaangażowane w testowanie,
- wymogi prawne i organizacyjne, które będą uwzględnione w toku testowania innowacji społecznej.

W trakcie opracowywania specyfikacji innowacji społecznej personel Operatora zapewni porównywalność zbliżonych wydatków pomiędzy grantami, tak by wydatki były ponoszone w sposób oszczędny i efektywny. Personel będzie stosował w tym zakresie stawki obowiązujące na lokalnych rynkach pracy zależne od charakteru zgłoszonej innowacji (potrzeby grup docelowych uwarunkowane poziomem funkcjonowania). Eksperti merytoryczni odpowiedzialni za wspieranie innowatorów na poziomie opracowywania specyfikacji innowacji społecznej będą odpowiedzialni za bieżące konsultacje pomiędzy sobą, grupowanie innowacji podobnych tematycznie, porównywanie planowanych kosztów.

Uzgodnienie specyfikacji innowacji społecznej pomiędzy operatorem a potencjalnym grantobiorcą jest warunkiem podpisania umowy grantowej. W przypadku braku porozumienia umowa nie jest podpisywana.

6. Informacja o przeznaczeniu grantów

W ramach projektu grantowego zaplanowano przekazanie minimum 35 grantów w maksymalnej wysokości po 60.000 złotych każdy. Operator pokrywa koszty związane z testowaniem innowacji do kwoty 60.000 złotych, potencjalni grantobiorcy nie wnoszą wkładu własnego w formie finansowej lub niefinansowej.

Wartość przekazanych środków zależna będzie od kwoty wnioskowanej oraz od specyfiki innowacji społecznej oraz skali jej testowania. Operator nie określa minimalnej wartości kwoty wnioskowanej.

W ramach grantów finansujących testowanie innowacji nie jest możliwe finansowanie:

- **zakupu środków trwałych i dostosowania pomieszczeń w rozumieniu "Wytycznych" o wartości powyżej 10 % grantu;**
- leasingu;
- rezerw na pokrycie przyszłych strat lub zobowiązań;
- odsetek z tytułu niezapłaconych w terminie zobowiązań;
- koszt kar i grzywien;
- koszty procesów sądowych;
- koszty obsługi konta bankowego (nie dotyczy kosztów przelewów);
- kosztów ponoszonych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- kosztów administracyjnych związanych z testowaniem innowacji- wydatków kwalifikowanych jako koszty pośrednie w rozumieniu "Wytycznych".

Wydatki ponoszone w ramach grantów finansujących testowanie innowacji muszą:

- być ponoszone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i unijnego;
- być dokonywane w sposób oszczędny, tzn. niezawyżony w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych i spełniający wymogi uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
- dotyczyć działań związanych z testowaniem innowacji społecznej zgodnych ze "Specyfikacją innowacji społecznej" i być uzasadnione w kontekście efektów testowania jakie mają być osiągnięte;
- być ponoszone w okresie testowania innowacji społecznej.

Do ponoszonych wydatków nie mają zastosowania "Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020".

Grantobiorcy nie mogą pokrywać kosztów administracyjnych związanych z testowaniem innowacji społecznej.

7. Testowanie innowacji społecznej

7.1 Zawarcie umów grantowych

Grantobiorcy, w celu zawarcia umów grantowych zobowiązani są do dostarczenia do biura operatora następujących dokumentów:

- a. Imiona, nazwiska, funkcje i numery PESEL osób, które będą podpisywały umowę lub pełnomocnictwo dla osoby upoważnionej do podpisania umowy, jeśli umowa będzie podpisywana przez osobę niewymienioną w wypisie z KRS (osoby prawne),
- b. oświadczenie o niezaleganiu w podatkach, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia zaświadczenia (osoby prawne),
- c. oświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia zaświadczenia (osoby prawne),
- d. oświadczenie Zarządu (organu zarządzającego), że wobec organizacji nie został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości, organizacja nie znajduje się w stanie likwidacji, nie podlega zarządowi komisyjcznemu, nie zawiesiła swojej działalności i nie jest przedmiotem postępowań o podobnym charakterze oraz że żadna z osób uprawnionych do reprezentacji organizacji nie została prawomocnie skazana za przestępstwo gospodarcze (osoby prawne),
- e. informacja o rachunku bankowym, na który będzie przekazany grant,
- f. oświadczenie, że umowa partnerska/porozumienie grupy nieformalnej zostało zawarte przed złożeniem wniosku (osoby prawne i grupy nieformalne).

Po przeprowadzeniu weryfikacji wymaganych dokumentów przygotowywana i przesyłana jest do grantobiorcy w dwóch kopiach umowa grantowa.

Umowa grantowa nie zostanie przygotowana w przypadku, gdy:

- grantobiorca nie dostarczy wymaganych dokumentów w terminie 10 dni roboczych od daty przesłania drogą elektroniczną informacji o konieczności dostarczenia dokumentów, chyba że wystąpiły okoliczności nadzwyczajne,
- z dostarczonych dokumentów wynika, że Grantobiorca nie spełnia warunków formalnych określonych w procedurach.

7.2 Wymogi w zakresie zabezpieczenia grantów

W przypadku, gdy wartość grantu przekracza kwotę 30.000 zł, warunkiem wypłaty pierwszej transzy grantu jest wniesienie przez grantobiorcę zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową.

W wyjątkowych przypadkach, Operator może wyrazić zgodę na zmianę formy zabezpieczenia wykonania umowy dogodną dla każdej ze stron.

Po wypełnieniu zobowiązań wynikających z umowy grantowej, przekazania wymaganych oświadczeń i dokumentów oraz po przyjęciu sprawozdania końcowego przez Operatora, weksel zostanie zwrócony Grantobiorcy na jego wniosek w terminie 7 dni od daty złożenia wniosku.

Zabezpieczenie prawidłowej realizacji grantu nie jest wymagane wobec podmiotów sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

7.3 Zasady dotyczące odzyskiwania grantów oraz rozwiązanie umowy grantowej

Operator ma prawo rozwiązać umowę w sytuacji, gdy:

- a) Grantobiorca wykorzysta w całości lub w części przekazane środki na cel inny niż określony w "Specyfikacji innowacji społecznej",
- b) Grantobiorca wykorzysta w całości lub w części przekazane środki niezgodnie z zapisami umowy grantowej lub "Procedurami".

- c) Grantobiorca złoży podrobione, przerobione lub stwierdzające nieprawdę dokumenty w celu zyskania wsparcia finansowego w ramach umowy,
- d) został złożony wobec Grantobiorcy wniosek o ogłoszenie upadłości lub gdy Grantobiorca pozostaje w stanie likwidacji, lub podlega zarządowi komisarycznemu, lub zawiesił swoją działalność, lub jest przedmiotem postępowań o podobnym charakterze,
- e) Grantobiorca nie rozpoczął realizacji testowania innowacji społecznej w ciągu 3 miesięcy od ustalonej w umowie o dofinansowanie daty rozpoczęcia projektu, zaprzestał jego realizacji lub realizuje go w sposób niezgodny z umową,
- f) Grantobiorca odmówi poddania się kontroli, monitoringowi lub ewaluacji,
- g) Grantobiorca w ustalonym przez Operatora terminie nie doprowadzi do usunięcia stwierdzonych w toku monitoringu lub kontroli nieprawidłowości,
- h) Grantobiorca nie przedłoży w ustalonym terminie sprawozdania,
- i) Umowa o finansowanie projektu grantowego zostanie wypowiedziana Operatorowi przez Instytucję Zarządzającą PO WER.

W przypadku wystąpienia opisanych powyżej sytuacji skutkujących rozwiązaniem umowy, Operator zadecyduje o wysokości środków, które podlegać będą zwrotowi. Wysokość środków podlegających zwrotowi będzie proporcjonalna do stopnia osiągniętych rezultatów testowania innowacji.

Zwrot następuje na rachunek bankowy Operatora w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania przez Grantobiorcę.

7.4 Tryb wypłacania grantów

Granty będą przekazywane w transzach według następujących reguł

- płatność początkowa obejmuje zaliczkę stanowiącą 70% wartości przyznanego dofinansowania. Płatność zostanie wypłacona na numer rachunku bankowego wskazany w umowie grantowej. Stanie się to w ciągu 10 dni roboczych po podpisaniu umowy przez obydwie strony.
- płatność końcowa obejmuje 30 % wartości przyznanego dofinansowania. Przekazywana jest ona w ciągu 10 dni roboczych od momentu zatwierdzenia

sprawozdania częściowego. Warunkiem zatwierdzenia sprawozdania jest osiągnięcie efektów testowania innowacji weryfikowanych w sprawozdaniu częściowym. Termin złożenia sprawozdania częściowego określa "Specyfikacja innowacji społecznej" uzgodnioną pomiędzy Operatorem a grantobiorcą.

Grantobiorca może wystąpić o zmiany warunków i aktualizację harmonogramu płatności na zasadach określonych w punkcie 7.5 "Procedur".

Operator zastrzega sobie możliwości przesunięcia terminu wypłaty środków pomimo spełnienia przez grantobiorcę wszystkich warunków w sytuacji, gdy nie otrzyma w terminie płatności od Instytucji Zarządzającej PO WER.

Operator może zawiesić wypłatę końcowej transzy:

- w przypadku gdy występują opóźnienia w realizacji testowania innowacji społecznej,
- gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że otrzymane środki wykorzystywane są niezgodnie z przeznaczeniem grantu,
- Grantobiorca narusza się zapisy "Procedury" bądź umowy o powierzenie grantu .

7.5 Zmiany w przeznaczeniu grantów oraz zmiany w umowie o powierzenie grantów

W uzasadnionych przypadkach grantobiorca ma prawo wystąpić o zmianę umowy o dofinansowanie lub specyfikacji innowacji w trakcie testowania. W celu wnioskowania o zmiany należy:

- przekazać, w wersji elektronicznej, Operatorowi podpisany przez osoby upoważnione do reprezentacji wniosek o zmiany wraz z uzasadnieniem,
- przekazać w wersji elektronicznej, Operatorowi zmodyfikowaną specyfikację innowacji wraz ze szczegółowym uzasadnieniem zmian.

Zmiany w specyfikacji innowacji społecznej nie mogą powodować:

- zmiany wskaźników efektów testowania innowacji społecznej,
- zasadniczej zmiany charakteru innowacji społecznej,
- zwiększenia wartości przekazanych środków oznaczonych w umowie grantowej,

- przedłużenia okresu testowania innowacji powyżej 6 miesięcy.

Operator ma 10 dni roboczych na rozpatrzenie wniosku i podjęcie pozytywnej lub negatywnej decyzji. W trakcie analizy wniosku może on zwrócić się o dodatkowe informacje do grantobiorcy. W przypadku akceptacji zmian do umowy załącza się zmodyfikowaną specyfikację innowacji społecznej. W razie braku akceptacji zmian testowanie innowacji społecznej odbywa się w oparciu o pierwotne zapisy umowy oraz specyfikacji innowacji społecznej.

Zmiany w procesie testowania innowacji społecznej nie powodujące modyfikacji umowy grantowej lub specyfikacji innowacji społecznej są zgłaszane operatorowi nie później niż 10 dni roboczych przed datą wprowadzenia ich w życie. Zmiany te nie wymagają zatwierdzenia ze strony operatora.

7.6 Zasady rozliczenia grantów

Granty będą rozliczane na bazie osiągnięcia efektów wynikających z procesu testowania innowacji społecznej.

Rozliczenie grantów następuje w dwóch turach:

1) Rozliczenie płatności początkowej - w wysokości 70 % przyznanego dofinansowania następuje nie później niż po **czwartym** miesiącu testowania innowacji społecznej. Płatność ta rozliczana jest w oparciu o efekty testowania innowacji określone w "Specyfikacji innowacji społecznej". Oznacza to, że na tym etapie oceniane są wstępne efekty testowania innowacji w środowisku lokalnym (np. w jakim stopniu testowana innowacja zwiększa szanse opiekunów osób niepełnosprawnych na podjęcie zatrudnienia lub w jakim stopniu innowacja, nowy standard usług asystenckiej, pomaga osobom niepełnosprawnym w szerszym stopniu uczestniczyć w życiu społecznym).

Dokładny termin weryfikacji efektów częściowych wskazany będzie indywidualnie dla każdego grantobiorcy. Rozliczenie płatności początkowej odbywa się na bazie następujących dokumentów:

- a) oświadczenia o wydatkowaniu środków zgodnie z przeznaczeniem grantu,
- b) sprawozdania z realizacji zaplanowanych działań i osiągnięcia efektów częściowych wraz z załączonymi dokumentami (np. protokoły, listy obecności, raporty), dającymi

racjonalne zapewnienie, że zaplanowane działania zostały przeprowadzone, a efekty częściowe zostały osiągnięte

- c) raportów z przeprowadzonych monitoringów, kontroli i ewaluacji dotyczących sposobu testowania innowacji,
- d) protokołu odbioru efektów częściowych innowacji społecznej (z opisem osiągniętych efektów) podpisanego przez obydwie strony umowy o powierzenie grantu.

W toku rozliczania płatności początkowej Operator może zwrócić się z prośbą o udzielenie dodatkowych wyjaśnień od grantobiorców na temat przebiegu testowania innowacji społecznej. Grantobiorcy mają obowiązek niezwłocznie przekazać Operatorowi stosowane wyjaśnienia.

2) Rozliczenie płatności końcowej. Płatność w wysokości 30 % przyznanego dofinansowania następuje nie później niż 10 dni po zatwierdzeniu sprawozdania częściowego. Płatność ta rozliczana jest w oparciu o efekty testowania innowacji określone w "Specyfikacji innowacji społecznej". Oznacza to, że na tym etapie oceniane są finalne efekty testowania innowacji w środowisku lokalnym.

Rozliczenie płatności końcowej odbywa się na bazie następujących dokumentów:

- a) oświadczenia o wydatkowaniu środków zgodnie z przeznaczeniem grantu,
- b) sprawozdania z realizacji zaplanowanych działań i osiągnięcia efektów wraz z załączonymi dokumentami, materiałami dającymi racjonalne zapewnienie, że zaplanowane działania zostały przeprowadzone, a efekty zostały osiągnięte,
- c) raportów z przeprowadzonych monitoringów, kontroli i ewaluacji,
- d) protokołu odbioru efektów końcowych innowacji społecznej (z opisem osiągniętych efektów) podpisanego przez obydwie strony umowy o powierzenie grantu.

7.6.1 Zwrot niewykorzystanej części grantu

W przypadku braku realizacji części lub wszystkich działań dotyczących testowania innowacji skutkujących **nie osiągnięciem wskaźników efektów testowania innowacji** operator występuje do grantobiorcy o zwrot niewykorzystanych środków. Wysokość środków

podlegających zwrotowi uzależniona będzie od tego, w jakim stopniu efekty testowania innowacji nie zostały osiągnięte.

Zwrot niewykorzystanej części grantu następuje na rachunek bankowy Operatora: 25 1240 5963 1111 0010 3261 6975 w terminie 10 dni roboczych od daty zatwierdzenia sprawozdania końcowego.

7.7 Wsparcie udzielane grantobiorcom

Operator w trakcie testowania innowacji będzie udzielał wsparcia grantobiorcom poprzez:

- a. **Doradztwo** – konsultacje eksperckie (m.in. merytoryczne, organizacyjne, finansowe)
- b. **Coaching** – indywidualne wsparcie i wzmocnienie/ inspiracja innowatorów w prowadzeniu działań innowacyjnych.
- c. **Wymiana dobrych praktyk i doświadczeń między grantobiorcami** - spotkania grantobiorców będą służyć wymianie doświadczeń wynikających z testowania oraz, przygotowaniu się do oceny skuteczności wdrażanych innowacji i upowszechniania wypracowanych rozwiązań.
- d. **Mentoring** - indywidualne wsparcie merytoryczne ze strony doświadczonych innowatorów w miejscu testowania innowacji. Wsparcie będzie ukierunkowane na rozwiązanie problemów specyficznych dla danego typu innowacji społecznych

Liczba godzin wsparcia oraz konkretny zakres wsparcia dla poszczególnych grantobiorców określać będzie umowa grantowa.

7.8 Monitoring i kontrola grantów

Operator będzie prowadził monitoring i kontrolę testowanych innowacji społecznych tak, aby wspomóc innowatorów społecznych w ich działaniach.

Operator ma prawo zwrócić się do grantobiorcy o udostępnienie danych niezbędnych do złożenia sprawozdań okresowych do Instytucji Zarządzającej PO WER. W tym danych osób oraz podmiotów biorących udział w testowaniu innowacji społecznych. Zakres danych podlegających przekazaniu oraz szczegóły ich przekazywania są określone w umowie grantowej.

Grantobiorcy są zobowiązani poddać się monitoringowi i kontroli prowadzonym przez Operatora lub inne instytucje prawnie upoważnione. Grantobiorcy umożliwiają pełny i niezakłócony dostęp do wszelkich informacji, dokumentów, miejsc i obiektów, związanych z realizacją umowy grantowej.

Planowane są następujące metody monitorowania i kontroli realizacji projektów:

- robocze kontakty z grantobiorcami poprzez e-mail, telefon. Analiza danych zamieszczanych na stronach internetowych grantobiorców na temat testowania innowacji. Analiza i ocena sprawozdań cząstkowych oraz końcowych. Tą formą monitoringu i kontroli będą objęci wszyscy grantobiorcy.
- bezpośredni kontakt z grantobiorcami poprzez działania doradcze, coachingowe, mentoringowe oraz spotkania służące wymianie dobrych praktyk i doświadczeń. Tą formą monitoringu i kontroli będą objęci wszyscy grantobiorcy.
- minimum jedna bezpośrednia wizyta w miejscu testowania każdej innowacji. Tą formą monitoringu i kontroli będą objęci wszyscy grantobiorcy.

W przypadku bezpośrednich wizyt w miejscach testowania innowacji grantobiorcy informowani są telefonicznie lub poprzez e-mail przez Operatora z wyprzedzeniem minimum 3 dni o terminie monitoringu bądź kontroli.

Raport z monitoringu bądź kontroli w miejscu testowania innowacji przekazywany jest w formie elektronicznego raportu grantobiorcy w ciągu 14 dni od jej zakończenia. Grantobiorca ma prawo zgłosić na piśmie uwagi do wyników monitoringu bądź kontroli w przeciągu 7 dni. Uwagi te rozpatrywane są przez Operatora, po rozpatrzeniu uwag operator przygotowuje skorygowany raport lub też w przypadku odrzucenia uwag grantobiorcy przygotowuje pisemne stanowisko wobec nich.

7.9 Ewaluacja innowacji społecznych

Każda z przetestowanych innowacji społecznych poddana będzie ewaluacji zewnętrznej. Celem ewaluacji będzie ocena rzeczywistych efektów i korzyści dla grup odbiorców i użytkowników wynikających ze stosowania innowacji społecznej, a także sformułowanie

rekomendacji w zakresie modyfikacji innowacji społecznych w celu zwiększenia ich użyteczności po zakończeniu testowania.

Ewaluacja będzie prowadzona pod kątem następujących kryteriów:

- skuteczność innowacji,
- efektywność wprowadzenia rozwiązania,
- prawidłowość procesu testowania z założeniami określonymi w specyfikacji innowacji
- trafność,
- użyteczność - możliwości zastosowania innowacji przez użytkowników (prawne, organizacyjne, finansowe).

Każda ewaluacja zostanie podsumowana raportem ewaluacyjnym.

8. Upowszechnienie wybranych innowacji społecznych

Operator w oparciu o wyniki ewaluacji innowacji społecznych, podejmuje decyzje dotyczące wyboru siedmiu innowacji społecznych, które zostaną wybrane do opracowania ostatecznej wersji po fazie testowania a następnie ich upowszechniania. We współpracy z grantobiorcami - autorami innowacji społecznych zostaną przygotowane ostateczne wersje innowacji społecznych.

Dla każdej z wybranych siedmiu innowacji zostanie opracowana także instrukcja wdrożeniowa dla użytkowników. Zakres instrukcji:

- informacja o innowacji i możliwym zastosowaniu;
- minimalne wymagania organizacyjne, finansowe niezbędne do wdrożenia innowacji;
- działania jakie należy podjąć na rzecz wdrożenia innowacji społecznej;
- możliwości pozyskania finansowania.

Za prowadzenie działań upowszechniających innowacje społeczne odpowiada Operator, który współpracuje w tym zakresie z grantobiorcami. W roku działań upowszechniających zostaną podjęte takie działania jak:

- przygotowanie ogólnodostępnych profili innowacji na stronie **www.innowacje.psoni.org.pl**,
- udostępnienie forum dyskusyjnego grupującego powiązane ze sobą tematycznie innowacje społeczne,
- organizacja warsztatów upowszechniających,
- doradztwo wdrożeniowe dla podmiotów zainteresowanych wdrożeniem innowacji społecznych,
- wysłanie informacji elektronicznej (multimail).